

ע"פ 37105/10/18 - סלים עסלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 37105-10-18 עסלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אברהם בולוס
מערער	סלים עסלי
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט לתעבורה בחדרה בפל"א 33-11-16 מיום 8.10.18 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההליכים:

1. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 16.8.16 המערער נהג באופנוע ללא קסדת מגן ובקלות ראש בכך שלא ציית להוראות שוטר אשר הורה לו לעצור והחל במנוסה מפניו, תוך שאינו מציית לרמזורים אדומים בכיוון נסיעתו, מבצע עקיפה מסוכנת, מסכן משתמשי דרך - עד אשר החליק והחל במנוסה רגלית עד שנעצר.

המערער נהג במועד האמור למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה מתאים, ללא ביטוח ולמרות ידיעתו אודות פסילה שנתנה לו בנוכחותו ע"י קצין משטרה ביום 12.7.16 למשך 60 יום.

2. בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף (בלתי מורשה), בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א- 1961 (להלן: **הפקודה**); שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל- 1970 (להלן: **פקודת הביטוח**); נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודה; אי ציות להוראות שוטר לפי תקנה 23 (א)(1) לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן: **התקנות**); נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה; נהיגה באופנוע ללא קסדה לפי תקנה 119(ג) לתקנות ואי ציות לאור אדום ברמזור לפי תקנה 22 (א) לתקנות.

3. ביום 13.9.17 התקיים דיון בנוכחות ב"כ המערער אשר ביקש לצרף להליך את תיק פ"ל 3876-02-17 (להלן: **התיק הנוסף**) במסגרתו הוגש נגד המערער כתב אישום בגין נהיגה בפסילה ביום 9.9.16, בניגוד לסעיף 67 לפקודה; נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודה ונהיגה ברכב ללא ביטוח בתוקף - עבירה

עמוד 1

לפי סעי' 2 לפקודת הביטוח. לבקשה זו ביהמ"ש קמא ניעתר.

4. לאחר שארבע ישיבות הקראה נדחו בשל אי התייצבות המערער, ביום 25.9.17 התקיים דיון בנוכחות המערער וב"כ, במסגרתו המערער כפר בחלק מעובדות כתבי האישום ונקבע מועד דיון לשמיעת ראיות.
5. בדיון שהתקיים ביום 12.11.17 חזר המערער מכפירתו בעובדות כתבי האישום והודה בעבירות המיוחסות לו בשני כתבי האישום. לאור הודיית המערער, ניתנה הכרעת דין במסגרתה הוא הורשע בעבירות המיוחסות לו בשני התיקים ונקבע מועד לשמיעת טיעונים לעונש.
6. המערער לא התייצב לדיון שנקבע ליום 8.1.18, גם לא לדיון הנדחה ליום 16.1.18, למרות זאת בדיון זה בימ"ש קמא הורה על הגשת חו"ד מטעם הממונה על עבודות השירות, ושוב הדיון נדחה ליום 13.3.18.
7. ביום 22.2.18 התקבלה הודעת הממונה לפיה המערער לא התייצב לראיון שנקבע, למחרת ניתנה החלטתו של בימ"ש קמא שבגדרה הורה על תיאום מועד חלופי להתייצבות בפני הממונה. אולם בהתאם להודעת הממונה מיום 8.3.18 התברר כי גם במועד הנוסף לא התייצב המערער.
8. המערער לא טרח להגיע לפגישות שנקבעו עם הממונה, והמשיך בהתנהלות זו כשהוא נעדר משיבה שהייתה קבועה ביום 18.6.18. למרות צו ההבאה שניתן בסוף ישיבה זו המערער גם לא הופיע לדיון מיום 5.7.18, שבסופו ביהמ"ש קמא הורה על התליית ההליכים כנגד המערער.
9. ביום 8.10.18, התקיים דיון לאחר שחודשו ההליכים, במסגרתו ביקש ב"כ המערער לדחות שוב את מועד הדיון לצורך, כטענתו, השגת מסמכים הדרושים לעניין הטיעונים לעונש. בימ"ש קמא דחה את הבקשה לאור עמדת המשיבה ועמדת המערער עצמו שעמד על כך כי הטיעונים לעונש ישמעו במעמד הדיון ולא לדחותו - וכך היה.

גזר הדין

10. בגזר דינו המפורט ביהמ"ש קמא הדגיש את החומרה שהפסיקה מייחסת לעבירת הנהיגה בזמן פסילה, את מדיניות הענישה באשר לעבריינים אשר נפסלו מלנהוג לאחר שביצעו עבירות חמורות ומבצעים עבירה של נהיגה בזמן פסילה וכן באשר לעבריינים הנוהגים ללא רישיון נהיגה. בימ"ש קמא עמד על נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע המערער; על העובדה כי בפרק זמן קצר של פסילה מנהלית המערער נמצא נוהג בשני מועדים שונים, ברכב שהוא אינו מורשה לנהוג, לא ציית להוראות שוטר ונהג תוך חציית רמזורים אדומים. בהתנהלות זו, כך צוין, המערער רמס ערכים חברתיים הראויים להגנה כמו ההגנה על משתמשי הדרך, כיבוד החוק והחלטות בית המשפט.

11. מכל אלה, ולאור חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, ביהמ"ש קמא מצא כי מתחם העונש ההולם לעבירת נהיגה בפסילה נע בין מאסר של 20-6 חודשים. באשר לתקופת הפסילה קבע, כי מתחם העונש נע בין 12-60 חודשים בצירוף פסילה מותנית וקנס.

12. בבוא ביהמ"ש קמא לקבוע את העונש הראוי בגדרי המתחם, הוא הביא בחשבון לחומרא את התנהלות המערער ואי התייצבותו לדיונים רבים בעניינו; אי התייצבותו של המערער בפני הממונה על עבודות השירות בשתי הזדמנויות שונות מבלי שנימק את הסיבה לכך. כן הביא בחשבון את עברו התעבורתי של המערער אשר נוהג משנת 2010 כשלחובתו 9 הרשעות קודמות והעובדה כי במהלך המשפט נזקפה לחובת המערער הרשעה בגין עבירה של נהיגה ברכב שלגביו נתנה הוראת איסור שימוש. מהתנהלות זו למד בימ"ש קמא, כי המערער אינו מפנים את חומרת מעשיו, אינו חפץ להשתקם ואף ממשיך להוות סכנה לציבור הנוהגים והולכי הרגל.

13. מנגד בית משפט קמא שקל לקולא את הודאת המערער, תוך שציין כי הדבר לא חסך בזמן שיפוטי לאור התמשכות ההליכים שנבעה מהתנהלות המערער, וכן את העובדה כי מדובר במאסרו הראשון של המערער.

14. בגזר דינו קבע ביהמ"ש קמא, כי שני האירועים בהם הורשע המערער מבטאים שני אירועים שונים ונפרדים אולם בשל הודאת המערער בשני כתבי האישום, בימ"ש קמא התייחס לשני האירועים כמקשה אחת לצורך קביעת הענישה.

15. בגזר הדין בית משפט קמא הטיל על המערער עונשים לרבות פסילה בפועל לתקופה של 24 חודשים, פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים וכן עונשי מאסר כלהלן:

א. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

ב. מאסר בפועל לתקופה של 5 חודשים.

טענות המערער:

16. לטענת המערער, בא כוחו עתר לדחיית הדיון שהתקיים ביום 8/10/18, אלא שהמערער הוא שהתעקש על קיום הדיון ובשל כך בימ"ש קמא דחה את בקשת ב"כ המערער. לגישת המערער, בכך שגה ביהמ"ש קמא, שכן לא התאפשר בידי ב"כ המערער לייצגו כראוי. כן טען המערער, כי העונש שהוטל חורג לחומרה מרמת הענישה המקובלת; המרדף שביצעו השוטרים סיכן דווקא את חייו ללא סיבה מוצדקת; זהו מאסרו הראשון של המערער ויש להמיר את עונש המאסר בעבודות שירות.

17. מנגד, המשיבה דגלה בגישה שונה. בטיעוניה בפני עמדה על עברו התעבורתי של המערער ונסיבות ביצוע

העבירות. המשיבה טענה כי התנהלות המערער בתיקים אלה וחוסר שיתוף הפעולה, מעידות על זלזול בחוק ובהחלטות ביהמ"ש. במקרה זה היה נכון להעביר מסר תקיף למערער כדי להרתיעו וגזר דינו של בימ"ש קמא הינו סביר ומאוזן.

דין והכרעה:

18. העבירה העיקרית שיוחסה למערער הינה נהיגה בפסילה, בעניינה בית המשפט העליון חזר והבהיר רבות: **"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט"** (רע"פ 3878/05 יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.5.05)).

19. הענישה המקובלת לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חייבת לבטא את משקלם הסגולי של הערכים המוגנים שהופרו; כן להעביר מסר תקיף ומרתיע מפני ביצועה ולו מהטעם שעבירה זו טומנת בחובה סכנה ממשית למשתמשי הדרך; מכאן, ובמספר הזדמנויות ביהמ"ש העליון אישר מתחם עונש הכולל בתוכו מאסר בפועל, כפי המתחם בו בחר ביהמ"ש קמא, וגם הטלת מאסר בפועל לתקופה משמעותית (רע"פ 8013/13 אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.12.13); רע"פ 7982/13 עדיאל שגן נ' מדינת ישראל (6.1.14); רע"פ 5464/16 דימטרי לייזרוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (12.7.16); רע"פ 7612/13 שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.3.14)).

20. הקפדה עם הנוהג בידעו כי הינו בפסילה, מתחייבת גם מהטעם שנהיגה זו נעדרת כיסוי ביטוחי, ובעניין זה נאמר לא אחת, כי נוסף להפרת הערכים המוגנים שלעיל, הרי נהיגה בפסילה מקפלת בחובה סכנה כי בקרות תאונת דרכים יוטל הפיצוי בגין נזקי הגוף על הציבור (רע"פ 2666/12 אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל, פס' 2 (23.4.12); ראו גם רע"פ 3104/11 נידאל פדילה נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (4.5.2011)).

21. באשר לנהיגה הבלתי מורשית, אציין כי עבירה זו הינה חמורה נוכח הסכנה לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך. עסקינן בעבירה מהחמורות שבפקודה: **"די בנהיגה ראשונה על רכב של בלתי מורשה כדי להצדיק עונש כואב ומכביד. עונש מסוג זה יהווה הרתעה שלא תבוצע נהיגה נוספת על ידי אותו נהג בלתי מורשה וכן לבלתי מורשים אחרים בכח. ככל שבלתי מורשה מבצע המשך נהיגה לאחר שנתפס, לאחר שנענש ועל אחת כמה וכמה לאחר שיודע כי הינו פסול מנהיגה ואף הפקיד רישיונו בבית משפט, העונש לו מחויב בית המשפט הוא עונש כבד. נראה לי כי ריבוי עבירות נהיגה בידי בלתי מורשים, ריבוי עבירות נהיגה בעת פסילה על ידי בלתי מורשים, מחייב העלאת רף הענישה למאסר בפועל (ולא בעבודות שירות) כבר מביצוע עבירת נהיגה ראשונה על ידי בלתי מורשה"** (עפ"ת (מרכז) 17539-07-12 סולמן אבו דחל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (24/06/13)).

22. מכאן, לאחר עיון בפסיקה ועמידה על רמת הענישה הנהוגה ומקובלת, נסיבות ביצוע העבירות גם הנלוות

לרבות אי הציות להוראת שוטר, אני סבור כי המתחם אותו ציין ביהמ"ש קמא בגין שני האירועים הינו בהחלט סביר.

23. אכן, במרבית המקרים של נהיגה בזמן פסילה וכאשר מדובר במאסר ראשון - נהוג ומקובל להמיר עונש המאסר בעבודות שירות בכפיפות להתקיימות התנאים הדרושים לכך. אולם בנסיבות המקרה דנן, בשל עברו התעבורתי של המערער שהינו יחסית מכביד, העובדה שהמערער נהג בשני מועדים שונים בפסילה, הנסיבות החמורות של ביצוע העבירות כמו אי ציות להוראות שוטר, נהיגה תוך חציית רמזורים אדומים; התנהלות המערער לאורך המשפט שגרם להשחתת זמן שיפוטי רב לשווא - התנהלות המעידה על זלזול בביהמ"ש והתעלמותו מהחלטותיו. והעיקר, שבהתנהלותו ובזלזולו, המערער במו ידיו החמיץ את ההזדמנות לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות. הוא שלא טרח להתייצב בשתי הזדמנויות בפני הממונה על עבודות שירות, לא הסביר את היעדרויותיו וגם לא עתר בפני ביהמ"ש קמא למתן הזדמנות חוזרת - ובעניין זה אין למערער אלא להלין על עצמו.

נסיבות ביצוע העבירות מעידות על התנהלות חסרת רסן, על אדישות ואף זלזול בחוק ובשלומם ובביטחונם של משתמשי הדרך - ולמערער זה נכון וראוי להעביר מסר תקיף כפי שביהמ"ש קמא ציין: **"אשר על כן, ולאור חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הישנותן ונסיבות ביצוען, כמו כן, גם התנהלותו של הנאשם במהלך ההליך לרבות אי התייצבותו בפני הממונה על עבודות השירות, נדמה כי הנאשם אינו חפץ להשתקם וממשיך להוות סכנה לציבור הנוהגים ולהולכי הרגל."**

למרות כל האמור לעיל, ביהמ"ש קמא בבואו לקבוע את העונש גילה גישה סלחנית שבאה לידי ביטוי, בין היתר, בקביעת עונש קל, שאף רכיב המאסר שבו הינו פחות מהסף המינימלי של המתחם שנקבע.

24. גם בהתחשב בשיקולים לקולא עליהם עמד ביהמ"ש קמא; כגון חזרת המערער מכפירתו בעובדות האישום והעובדה כי זהו מאסרו הראשון של המערער מאחורי סורג ובריח וכלל הנסיבות - העונש הינו סביר, ואין הוא מצדיק התערבות.

הדבר נכון ביתר שאת, נוכח ההלכה לפיה, ערכאת הערעור לא תתערב בעונש, אלא במקרים חריגים בהם נמצאה בגזר דינה של הערכאה הדיונית טעות בולטת או במקרה שהעונש אשר נגזר על ידה חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת (ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.12.13)).

25. לאור האמור, אני מורה על דחיית הערעור.

26. המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון בתאריך 15.11.18 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

הערבויות והתנאים שנקבעו לשחרור המערער ממאסר, ישארו בתוקף לשם הבטחת התייצבותו לתחילת ריצוי

מאסרו.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשע"ט, 05 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.